

Naročnina
za državo SHS:
do preklica:
a) po pošti mesečno Din 14
b) dostavljen na dom
mesečno „ 12
za inozemstvo:
mesečno „ Din 23
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji „ Din 20
v inozemstvu „ „ 40

SLOVENEČ

am Gene Inzeratom:
Knezoinske petine vrsta mal
oglasni po Din. 1-50 in Din. 2-
veliki oglasni nad 45 mm vi-
šine po Din. 2-50, poslana itd.
po Din. 4-
Pri večjem naročilu popust.
Izloži vsak dan izvenredni
ponedeljka in dneva po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.
Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rekopisi se ne vračajo; nehranljiva pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 329.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne krate.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglase,
zagreb 39.011, sarajev 7563, praške in dunaj 24.797.

Pašić ne ve.

Gospod Pašić nič ne ve, g. Vujičić nič ne ve in g. dr. Janić tudi ne! Tako so izjavili g. dr. Korošcu, ki je protestiral zoper okrnjenje našega najvišjega kulturnega zavoda v Sloveniji. Čudna je ta nevednost, ker je vlada vendar odobrila finančni zakon, preden ga je predložila narodni skupščini. Še g. finančni in prosvetni minister naj bi bila podala tako izjavo nevednosti, pa bi bila nevednost radikalne vlade popolna. Če pa pomeni ta nevednost gospodov ministrov retiro, opravičbo, potem je tokrat izjemoma dobro znamenje, v katero pa ne verujemo, dokler ne bo tozadevne določbe v finančnem zakonu g. finančni minister čital. Zelo neverjetno je namreč, da bi bil finančni minister v tako važni zadevi samostojno ali morda samo v sporazumu s prosvetnim ministrom sklepal, ne da bi bil celokupni vladi o tem poročal. To se je moralo tem bolj zgoditi, ker ukinjenje teološke in medicinske fakultete v Ljubljani nasprotuje obstoječemu, veljavnemu vseučiliškemu zakonu.

Ukinjenje dveh fakultet ali če bi šlo tudi samo za eno, bi bilo tudi proti volji celokupnega profesorskega zbora ljubljanskega vseučilišča, ki se je, kolikor se spominjamo, v preteklem letu soglasno izjavil proti kakršnemukoli okrnjenju ljubljanske univerze. Z ukinjenjem ljubljanske medicinske fakultete, ki je bila še prej nekaj časa na dnevnem redu centralistov in samo za njo je šlo, se je bavila meseca maja tudi interfakultetna konferenca v Zagrebu, na kateri so bile zastopane medicinske fakultete iz Beograda, Zagreba in Ljubljane ter ministrstvo za narod. zdravje. Na tem sestanku je bilo soglasno konstatirano, da so v kraljestvu SHS potrebne tri popolne medicinske fakultete, in soglasno sklenjeno, da se mora medicinski fakulteti v Ljubljani z zakonom osigurati njena popolnost, dijakom v Ljubljani omogočiti, da položijo v Ljubljani rigoroz in da se v to svrhu čimprej tvori V. semester medicinskih študij.

Da gre vlada kršiti univerzitetni zakon, da se ne briga za mnenje poklicanih strokovnjakov, marveč kratkotalno samostalno in v nasprotju z mnenjem univerzitetnih profesorjev odloča v tako važnih stvareh, kakor je univerza, je najboljši dokaz, kako brezglavo, kako brezvestno, kako protizakonito, kako absolutistično in šušmarsko se pri nas vlada. Je pa to tudi dokaz, da vlada pri svojih ukrepih nima nobenega drugega merila, ne strokovnega, ne stvarnega, ne nacionalnega, ne državnega, kakor edino merilo, koliko da pridobi ali izgubi na srbskem hegemonizmu. Tu tudi ne pomaga izgovor na štedenje, ker stroški za bogoslovno fakulteto, ki znašajo letno kakih 420.000 Din napram 10 milijardnemu proračunu za skupne državne izdatke ne pridejo niti najmanj v poštev, ne glede na to, da bi se z ukinjenjem fakultete prav malo zmanjšali, ker bi se prenesli na bogoslovno semenišče.

Radikalna vlada je z nameravanjem ukinjenjem dveh fakultet v Ljubljani dokumentirala, da prav nič ne vodi računa o nacionalnih čustvih slovenskega naroda in o njegovih kulturnih in nacionalnih potrebah. Razkosani smo Slovenci na tri države, in če hočemo dati neosvojenim državam moralne opore in vzdržati med njimi gravitacijo k svoji materi, moramo skrbeti, da bo mogla Ljubljana kot kulturno središče Slovencev tozadevno svojo nalogo tudi izpolnovati. Vlada pa izpodkopava temelje nacionalne in kulturne samostojnosti neodrešenih bratov. V tretjku, ko se zapirajo v Primorju slovenske žile in mečejo zaslužni slovenski učitelji in duhovniki, častiti narodni borci, na čelo in v revščino, nima naša centralna vlada nobenega boljšega posla, kakor da dela načrte, kako bo tudi ona zatvorila vrata dvema fakultetama našega najvišjega kulturnega zavoda, na katerega so neodrešeni bratje zrlili s ponosom in veseljem.

Ko človek vse to razmišlja, razume strašno ogorčenje, ki se je polastilo vseh slojev slovenskega naroda, ko so čitali včeraj poročilo o nameravanem ukinjenju ljubljanske medicinske in bogoslovne fakultete. V bližnjih dneh bo vlada videla, kaj se pravi izživati slovenski narod in ga žaliti v njegovih najglobljih nacionalno-kulturnih čustvih. Vsaka stvar ima svoje meje! Tudi prefrigan način, ki si ga je vlada izbrala pri svojem herostratskem poslu, ogorčenja in razburjenja v Sloveniji ne bo omilila. Vlada je očitno računala na svobodomiselne instinkte in je zato sprejela v svoj program poleg ukinjenja medicinske fakultete tudi ukinjenje teološke fakultete, ki ji sicer ni bila napoti. Uverjeni smo, da je ves slovenski narod toliko zrel, da na take limance noben, tudi najsvobodomiselnejši Slovenec, ki ima še troho pameti v glavi, ne bo nasedel. Tu ne gre za to ali ono fakulteto, ampak za to, da ne pustimo okrnjevati ljubljanske univerze, naj se potem začneja

okrnjevanje pri katerikoli fakulteti. Vsi vemo, da pri eni se začne, pri zadnji pa konča. Slovencev popolna univerza ni nič manj potrebna kakor je drugim, večjim in kulturnejšim narodom, kakor smo Slovenci, ki so obdržali vse fakultete, tudi bogoslovno. Slednja končno ni potrebna katoliški cerkvi, ki bo živela in napredovala tudi brez nje, pač pa je potrebna naši kulturi, ki mora obsegati vse panoge našega življenja. Katoliška cerkev je vzgajala tudi prej, ko še ni bilo bogoslovne fakultete v Ljubljani, izvrstne duhovnike, narodne pionirje in požrtvovalne ljudske organizatorje, pač pa je slovenski kulturi manjkalo žarišče bogoslovne vede in to versko-kulturno žarišče na bogoslovni fakulteti v Ljubljani je danes tako na višku, da se more meriti z velikimi in starimi fakultetami velikih kulturnih narodov, na čast in v ponos Slovencev in cele države. Zato vladni lim — o tem smo prepričani — ne bo držal, ker je preveč voden in prozoren.

Dr. Joža Glonar:

»Srbijanci in prečani«.

V zadnji številki radikalne tedenske revije »Novi život« z dne 25. septembra t. l. je dr. St. Dedić napisal zanimiv, uvodnik »Srbijanci in prečani«. Pravi, da je današnja poraba teh dveh nazivov neprimerna, da ni prav, da se s tem nazivom označujeta dva sveta, ki se redko strinjata v svojih nazorih in katerih interesi so različni. Da so neke razlike med Srbi, ki so prej živeli v Avstriji in onimi iz kraljevine in da hrvatska opozicija te razlike in iz njih izhajajoče razpoloženje izrablja, je umljivo, neumljivo pa mu je, da celo Srbi sami med seboj prav po nepotrebnem in še preveč poudarjajo razliko med Srbijanci in Srbi prečani. Danes Srbov v nekdanji Avstro-Ogrski že celo ni mogoče imenovati z nazivom »prečani, potrebno bi bilo naravnost oba naziva popolnoma opustiti, toda to bo že pri »Srbijancu« težko šlo, ker je ta beseda zelo priljubljena. Vendar pa tiči v njej velika nedoslednost. »V uradni terminologiji smo sčistili vse stare provincijalne nazive, državo smo razdelili v mnogobrojne male oblasti in od nekdanjih državopravnih pokrajin in držav nismo zapustili niti sledu.« Če se naj še dalje govori o Srbijancih, potem bi se moralo še dalje govoriti tudi o Bosancih, Vojvodincih, Macedoncih itd. To pa bi se reklo voditi oficijelno politiko proti pokrajinskemu partikularizmu, oficijozno pa isto politiko ovirati.

V interesu državnega edinstva smo, tako nadaljuje Dedić, parcelirali velike pokrajine na male oblasti, uzakonili strogo centralistični režim in vendar se v kljub temu obnašamo, kakor da se ni nič zgodilo, kakor da stare pokrajine in države še dalje eksistirajo. S poudarjanjem nekdanjega provincijalizma se daje samo pomoč federalizaciji, ki črpa svojo moč baš iz tega kulta starih pokrajin in držav. Tako vračamo federalizmu z eno roko to, kar smo mu z drugo vzeli. Vendar pa zahteva, da se naj opusti »Srbijanec«, še ne znači, da se naj opusti tudi — »Srbija«, ki je vedno eksistirala, ki ne samo da lahko ostane, ampak tudi bo, v etnografsko-geografskem smislu. Če imamo Srbe, moramo imeti tudi Srbijo, ki bo označevala srbske zemlje. »Srbija je simbol slovanstva in svobode, Srbija je simbol slave in junaštva, Srbija ni šovinizem, ona je ideja vodnica. Srbija bo ostala, če ne z močjo ustave, pa z močjo naše volje in ljubezni.«

Da bo po tem Dedićevem receptu tem prej volk sit in ovca cela, predlaga, naj se sedaj še vedno prevelike oblasti še nadalje parcelirajo in atomizirajo in naj se jim dajo zgolj provincijalni nazivi, ki bodo ustvarjali proti sedanjemu historičnemu provincijalizmu manjše regionalne tipe. Kako dobro pozna mož, ki je očitno Srbijanec, prečanski srbski svet in prečansko srbsčino, se prav jasno pokaže v njegovem predlogu, naj se iz banjalučke in bihačke oblasti, katerih stanovniki se imenujejo »Krajišnici«, ustvari nova oblast »Krajišna«!!! »Krajišnici«, »Slavonci«, »Bančani« in drugi taki regionalni nazivi bi lahko ostali, ostali in forsirali pa bi se naj nacionalni imeni Srbija in Srbi, vsa druga nacionalna imena bi naj izginila v regionalno razdeljeni državi, ki bi poznala samo regionalna imena oblasti.

Značilno je, da Dedić, ko govori o tem za našo današnjo državo vendar tako pomembnem problemu, Hrvate komaj par krat mimogrede omeni, Slovencev pa sploh ne. Ali smo mu mogoče »quantité negligible«? To ne, v mnogo večji meri je jasno iz njegovega članka, da misli — kar je sicer na vsi moč značilno! — tukaj samo na Srbe in njihove probleme. Kar je izven stare kraljevine Srbije, mu je vse — »Krajišna«. Historično je to popolnoma umljivo; naziva »Srbijanec« in »prečani« sta izprva nastala med Srbi samimi. Dedić pravi, da najprej v Vojvodini, v krogu Branka Radičevića, za to pa ne podaja nobenega dokaza. Za »Srbijanca« priča sicer Vukov slovar (I. 1852), da se govori v Vojvodini, »prečana« pa Vuk še ne pozna.

Protest dr. Korošca zoper ukinjenje ljubljanske univerze.

POOBBLASTILA ZA UVEDBO NOVIH DAVKOV V FINANČNEM ZAKONU.

Beograd, 10. okt. (Izv.) Snoči po seji radikalnega kluba je ministrski predsednik Nikola Pašić sprejel načelnika Jugoslovanskega kluba dr. Korošca, ki je najodločneje protestiral, ker novi finančni zakon v svojem 83. členu pooblašča ministra za prosveto, da more ukiniti pravoslavno fakulteto v Zagrebu ter medicinsko in katoliško bogoslovno fakulteto v Ljubljani. Na veliko začudenje dr. Korošca je Nikola Pašić izjavil, da on sploh ne ve za ta člen finančnega zakona. Enako izjavo sta podala dr. Korošcu notranji minister V u-

jičić in minister za vere dr. Janić. Radi teh določb so poslanci Jugoslovanskega kluba silno ogorčeni. Posebno iznenadeni so bili snoči, ko so videli, da novi finančni zakon v 160 členih vsebuje samo nova pooblastila vladi za organizacijo davčne službe in davke. Tako se uvajajo novi davki na dohodke s 15 do 120 odstotkov ter nove avtonomne doklade, nove carinske odredbe in neposredni davek na temeljne plače uradnikov s 1 do 3 odstotkov. Novi proračun s temi pooblastili de facto prekaša 11 milijard.

Seja narodne skupščine.

Beograd, 10. oktobra. (Izv.) Na današnji seji narodne skupščine, ki se je pričela ob 9. dopoldne, se je vršila specialna debata o zakonu o taksah. Pri členu 1. so govorili poslanci Vesenjak, dr. Hrasnica in Čeda Borisavljević. Radikalec Mita Dimitrijević je zahteval amandmane o spremembah odredb posameznih točk. Nato je bila debata o tem členu končana. Poročevalec Rajko Kosić je soglašal s spremembami, ki jih je predlagal Dimitrijević. Finančni minister je izjavil, da s tem soglašajo. Nato je bil člen 1. od vladne večine sprejet. Predsednik Ljuba Jovanović je nato sporočil, da je predložen zakonski načrt o spremembah v zakonu o trošarinah. Finančni minister dr. Stojadinović je zahteval nujnost za ta predlog, ki je bila od vladne večine priznana. Nato je bila dopoldanska seja zaključena. Prihodnja seja se vrši popoldne ob 4. uri.

Nemčija za direktna pogajanja.

Pariz, 10. oktobra. (Izv.) Nemški odpravnik poslov je danes izrazil francoski vladi željo nemške vlade, da začne direktna pogajanja z nemško vlado glede vzpostave dela v Poruhrju. Verjetno je, da bo francoska vlada ta predlog odklonila. Francoski industrijci se pogajajo tudi s skupino Wolffovo, od teh pogajanj pa je odvisen nadaljen tok političnih pogajanj.

ARETACIJE KOMUNISTOV V NEMČIJI.

Breslava, 10. okt. (Izv.) Danes je bilo tu aretiranih veliko število komunistov, med njimi tudi mnogo članov šlezijske komunistične organizacije Nemčije. Te aretacije so v zvezi s komunistično agitacijo za imenovanje delavske in kmetijske vlade v Nemčiji.

HLEB KRUHA 110.000.000 MARK.

Berlin, 10. okt. (Izv.) Cene živilom so se zopet silno dvignile. Zabela je za 100 milijonov mark dražja. Hleb kruha stane, od danes naprej 110 milijonov mark.

NEMŠKI DRŽAVNI PRORAČUN.

Berlin, 10. oktobra. (Izv.) Državni zbor je odobril državni proračun. Proračun predvideva stroškov nad 30 milijonov mark samo kot doplačilo na krušne cene za revnejše sloje.

NAMERAVANI ATENTATI V ROMUNIJ.

Bukarešt, 10. okt. (Izv.) Kakor poročajo listi, je bucareška policija izvršila hišne preiskave pri raznih politično kompromitiranih osebah. Rezultat preiskave je bil, da je policija zaprla več oseb, ki jih dolži, da so nameravali izvršiti atentate na posamezne ministre. Policija je zaprla večje število dijakov.

AMERIŠKI PREDSEDNIK ZA GOSPODARSKO KONFERENCO.

Washington, 10. okt. (Izv.) Predsednik Coolidge je izjavil, da polaga Amerika veliko važnost na sklicanje posebne gospodarske konference, reparacijsko vprašanje pa bi morala rešavati posebna komisija.

RUSKO-FINSKI SPOR.

Helsingfors, 10. oktobra. (Izv.) Zaradi ureditve obmejnega rusko-finskega spora je finska vlada pristala, da se vzpostavi posebna razmejitvena komisija. Vse ostale predloge ruske vlade pa je finska vlada zavrnila.

Medicinci!

Kakor poročajo časopisi, je predložen Narodni skupščini finančni zakon za leto 1923-24, v katerem se minister prosvete pooblašča, da odpravi medicinsko fakulteto v Ljubljani.

Prosim gg. slušatelje medicine, da naj se ne dajo po teh in podobnih vesteh begati, kajti tudi če je vest v časopisih resnična, je najvišji forum vendar Narodna skupščina, ki je našo medicinsko fakulteto svojčas ustanovila in ki svojega dela po kratkih par letih pač ne bo zanižala. Ljubljana, dne 10. oktobra 1923.

Dr. A. Šerko, dekan.

Vendar pa dokazuje njegova razlaga sub »prijetko«, da je bila ta nomenklatura za Vukovih časov še samo in zgolj geografska. Šele pozneje sta dobila ta dva naziva nov, drugačen pomen; označevala sta v srbstvu samem dva sloja z različno mentalnostjo, ki še danes eksistira in ki je zgodovinsko utemeljena. Bila bi hvaležna naloga za kakega mladega srbskega slavista, ki ima vso potrebno literaturo pri rokah, da bi pokazal, kako, kdaj in zakaj sta ta dva pojma dobila novo vsebino. S to novo vsebino sta se ta dva pojma prenesla tudi v našo državo, samo da danes prečani Srbijanci ni več samo Srb izven meja stare kraljevine Srbije, ampak sploh vsak stanovnik naše države izven meja stare kraljevine Srbije. Ves razvoj te nomenklature je samo kratka in prekratna označba in komoda signatura za obe struji v našem notranjepolitičnem boju med abstraktno mislečimi, neskrupuloznimi diktatorji in konkretno mislečimi, hladnimi delavci. Srbijane in prečane bosta počasi še sinonima za »državotvorca« in »revolucionarja«. Človeku treba samo brati spise »prečanskih« juristov, kadar govore o raznih zakonskih predlogih ali o vprašanih našega administrativnega ustroja, pa naj so že pohlevni slovenski juristi, ki pri nas doma skušajo z znanstvenimi razlogi srbijski mentalnosti kaj dopovedati, ali pa kak odločni živoin Perić, ki inozemstvu na vsa usta razlaga, da živimo v pravni anarhiji, da je naša ustava nasilna, da onemogočuje okrepitev naše države, da se naj naša država federalizira in da je ves naš državni problem v tem, ali se bo Jugoslavija balkanizirala ali pa balkanske dežele evropeizirale. Vsi ti ljudje so ravno taki »revolucionarji« kakor oni slovenski gospodarski strokovnjaki, ki je oni dan javno protestiral proti temu, da bi se s kakšno koli »drenažo« slovenskega narodnega gospodarstva slovenski denar stekal v srbijske kase! Revolucionarji ali junaki, imenujemo jih tako ali tako, takih ljudi nam je danes — kajne, gospod urednik? — bridko potreba!

Iz zunanje politike.

* Britanska državna konferenca. Na britanski državni konferenci, na kateri so zastopane vlade vseh prekomorskih delov angleškega imperija, ne manjkata niti zastopnika Indije in Irske, se obravnavata v glavnem dve veliki vprašanji: enotna gospodarska politika celokupnega imperija na temelju svobodne notranje trgovine s ciljem popolne samopreskrbe, in angleška evropska politika. V poslednjem vprašanju se dominirajo in močni politični krogi na Angleškem samem nagibajo k stališču: Proč od Evrope!

Politične vesti.

Veliki župan za mestne občine. V Belgradu izdelujejo predlog, da bi dobila velika mesta, predvsem Belgrad, Zagreb in Ljubljana, poleg izvoljenih svojih županov še od vlade imenovane velike župane, katerih naloga bi bila nadzorovati delo izvoljenih županov in v slučaju potrebe izvoljene župane odstaviti in imenovati na njihovo mesto vladi brezpogojno udane in poslušne gerente. Tako nam poročajo iz Belgrada. Mi res ne vemo, čemu je ta hinavska krinka potrebna. Ali je potem treba občinskih volitev? Ali je še treba svobodnih županskih volitev? Naj vendar raje naravnost in odkrito povedo, da nam občinskih volitev ni treba, in da nam županov ni treba, ker bo itak vse opravi-

vil občinski »veliki župan« recte: občinski »oberpolica«. Če bi v Belgradu tak o naredili, bi rekel ves svet: E, to so odkriti ljudje in pošteni, čeprav diktatorji — tako pa bo ostal belgrajskim vladodržcem samo častni pridevek hinavščine in zaplotnjaštva.

+ »Jutrova« nacionalna infamija. V dobi, ko je naš narod razklan na tri države in na Primorskem in na Koroškem bojuje obupen boj za svoj obstanek, ko kliče na moralno pomoč nas svoje brate v Jugoslaviji, se »Jutro« na najogabnejši način norčuje iz črne dneve naših neodrešenih bratov in imenuje naš predlog, da naj bi naš narod manifestiral in protestiral vsako leto 29. oktobra v prilog naših neodrešenih bratov in Primorju in na Koroškem »črni dan klerikalcev«. Sramota, ki dokazuje hkrati, da »Jutro« ni ničesar svetega, tudi nacionalna čustva ne, dasi svoj ogabni kljun vprav v narodnih zadevah vedno široko odpira, da izrablja sveta nam nacionalna čustva v svoje strankarske namene. Če mu ni dan 29. oktobra prav, dobro, pa naj predlaga kak drug dan, saj o tem se da diskutirati, a da bi v tem našem predlogu tičala »posebna infamija«, to more trditi le tako infamen in židovski pobarvani list kakor je »Jutro«. Da na »Jutro« infamije, ki jih je zagrešilo po svoji židovski maniri s svojimi podtikavanji z ozirom na rapalsko pogodbo in nesrečni koroški plebiscit, ne bomo reagirali, bo vsakomur jasno, ki je z nami istih misli, da je zlorabljanje naših nacionalnih nesreč v strankarske svrhe in sicer zlorabljanje s pomočjo natolcevanja tako ogabna reč, da jo nikjer na celem svetu ne najdemo razen pri slovenskih demokratih.

+ Radikalec nima sreče, dejal bi danes pesnik Stritar, ako bi še pesnil. Srbska radikalna stranka je imela v Sloveniji nesrečo. Naravno! Kot slovenski uskok so šli v srbsko radikalno stranko ljudje, ki jim je narod in narodnost samo pretveza za osebno koristolovstvo. Zato je v neznatni radikalni frakciji v Sloveniji vse polno takih elementov, ki so bili že pri vsemogil drugih strankah in so se sedaj zatekli k radikalom, ker tam zaenkrat pšenica zori. Ni čuda, da so si ti ljudje že v laseh, ko se o radikalni stranki v Sloveniji v pravem pomenu besede ni niti govora. Strankin generalni sekretar Emil Stefanović je že odletel 9. oktobra in mu sedaj berejo levite razni funkcionarji stranke, ki jih je približno toliko kot članov stranke. Istočasno je odletel tudi glavni tajnik stranke in nekdanji pesnik Anton Podbevšek. Ko bodo vse do zadnjega izključili, bo pa stranka razčiščena.

+ »Zakaj prejemajo denar?«. Pod tem naslovom piše »Kmetijski list«, da prejemajo poslanci Jugoslov. kluba letno skupaj okoli 10 milijonov kron, ne da bi kaj delali. Obljubljali so avtonomijo, pravi »Kmetijski list«, pa je še danes ni, dobili pa smo zato zvišanje davkov in kuluk, zvišanje dohodnino itd. — Na te očitke je odgovor lahek: Tudi gospodin Pucelj naj pove, kaj je dosegel, ki ravno tako prejema 300 dinarjev dnevnicel! Ali je mar on znižal davke le za 1 procent? Ali je on preprečil kuluk? Ali je on kaj dosegel? On tudi ni sam, ampak sedi v družbi srbskih zemljoradnikov, ki tvorijo prav lepo skupino v parlamentu! Naši poslanci se vsaj trudijo, da bi kaj dosegli, on pa niti tega ne stori, ampak gre enostavno iz parlamenta ven, pa ne v znak protesta ali pa iz spoznanja, da ne more ničesar doseči, ampak samo zato, da opozicijo slabi v korist vladajoče klike, s katero ga vežejo jako lepi spomini. Ali ni tako, gospodine Pucelj, ki se kot odgovorni urednik »Kmetijskega lista« huduje nad

zvišanjem dijet, kot poslanec pa se pri glasovanju za zvišanje dijet odtegne.

+ Dobro vprašanje. »Ali ni pravzaprav vseeno, če nimamo nobenega poslanca ali pa 24 takih, ki nič ne dosežejo?« — se vprašuje »Kmetijski list«. — Ne, ni vseeno. Če bi imeli 24 poslancev, ki radikalom vole prodajajo, bi ti dosegli vsaj za sebe nekaj, če bi imeli pa le enega samega klerikalca, ki volov ne prodaja, bi ta za sebe ne dosegel nič, pač pa bi ohranil Slovencem njihov moralni ugled, ki ga je Pucelj prav pošteno omajal.

+ Radikali in Nemci. »Cillier Zeitung« prinaša obširno poročilo o poteku razprave o nemških srednjih šolah v zakonodajnem odboru. Ob sklepu pravi, da se ni mogoče ubraniti vtisu, da bi bili radikali za nemške srednje šole, ako se ne bi bali izkoriščanja te stvari po opoziciji na škodo radikalne stranke.

+ Angleški zgled. Te dni je »Jutro« iz zmed v Nemčiji skušalo kovati kapital proti avtonomistični in federalistični misli, češ, da Nemčija danes ubija ravno separatizem, ki ga je gojila predvojna in ga goji tudi sedanja nemška državna ustava. Mi hočemo »Jutro« postreči z drugim živim zgledom, ki se prav tako ravno te dni vsiljuje pogledom celega sveta. V Londonu zboruje britanska državna konferenca, se stojiča iz zastopnikov vseh angleških dominijev. Ob tej priliki je napisal vseučiliški profesor in bivši minister dr. Georg Schreiber v »Kölnische Volkszeitung« razmišljanje o globoko segajočem ustavnopravnem razvoju britanskega imperija tekom zadnjih 40 let. Dr. Schreiber piše: »Bolj in bolj se je kolonialna država oblikovala v prostan organizem samoupravnih teles. Rastla je federativna država gigantnega obsega. Ta razvoj ni koreninil v zadnji vrsti v tisti potezi britskega zračaja, ki vidi stvari take, kakršne so v resnici. Ob enem je ta razvoj stal v znamenju velikega zgodovinskega doživljanja: angleški narod si je iz boja za neodvisnost, ki ga je vodil George Washington in novoangleške države, nabral izkušenj, ki jih je v Južni Afriki in na Irskem izpremenil v praktično dedno modrost... Ta ustavni razvoj je še v polnem teku. Z vsako novo državno konferenco se samozavest dominijev vedno bolj ojačuje, toda ravno tako močno pa stremi po utrditvi in poglobitvi tudi panbritanskega misel. Popolnoma napačno bi bilo, ako bi videli v tem zveznem telesu samo napetosti. — ki so ob sebi umevne in neizbežne — ali ako bi hoteli povsod odkriti poželenje po samostojnosti. Mnogo silnejše nego vsa ta nasprotstva se tačas uveljavlja volja, da se vsi ti interesi enotno spletejo med seboj v politiki, gospodarstvu in vojaški oborožbi.« — To je zgled za nas!

Dnevne novice.

— Inskripcija na ljubljanski univerzi za zimski semester 1923-24 je podaljšana do dne 20. oktobra 1923.

— Dr. Goršič toži. »Slovenski Narod« — edini zagovornik dr. Goršiča — poroča, da je ta vložil tožbo proti našemu uredniku radi očitkov, ki smo jih te dni objavili proti njemu kot predsedniku stanovanskega sodišča. Cisto prav je, da dr. Goršič toži. To je njegova pravica in tudi njegova moralna dolžnost. Je pa tudi moralna dolžnost uradnikov, katerim javnost očita težke pregreške, ne le da vlagajo tožbe pri sodišču, ampak tudi da takoj zahtevajo sami proti sebi uvedbo disciplinarne preiskave in da istočasno s to zahtevo vsaj začasno odlože svoje funkcije. Tej svoji moralni dolžnosti, kolikor smo poučeni, g. dr. Goršič do danes še ni zadostil. — Kar se pa tiče »Narodovega« očitka, da bo »Slo-

venec« zlezal pod klop in se skliceval na nepazljivost odgovornega urednika, pa bodi »Narodu« povedano, naj že danes naroči svojega posebnega poročevalca za določeno sodnijsko razpravo, da ne bo po svoji stari navadi lagal.

— Profesor in podporačnik. Iz belgrajske »Politike«: Profesor, ki ima 9 službenih let in ki je dovršil svoj izpit z odliko, je prejel 1. oktobra t. l. 1550 dinarjev plače z draginjsko doklado vred, njegov 13 let mlajši brat pa, ki je letos dovršil vojno akademijo, je dobil 1. oktobra 1923 kot podporačnik 2666 dinarjev plače, brez drv, do katerih ima tudi pravico.

— Prometnih omejitev ni. Razum malih lokalnih omejitev ne obstajajo ne na državnih železnica ne na progah državne uprave južne železnice nikake prometne omejitve. Le slučaj, ako bi nastala potreba, se bo sprejel omejiti na blago, navedeno v skupinah I in II. Danes pa, kakor omenjeno, te potrebe ni in se sprejema vsako blago brez izjeme. Le re-ekspedicije so ukinjene na vseh postajah od 15. oktobra 1923 do 1. marca 1924.

— Kakšne kujige zalaga vlada. V zadnji seji zagrebškega občinskega sveta je župan na neko interpelacijo odgovoril, da je čitanka Jeremije Zivanovića za vaješne šole, katero je vlada občini poslala v 300 izvodih brezplačno, ne porabna ter so jo iz šol odstranili.

— Umrla je na Škerjančevem pri Radomljah v cvetu svoje mladosti gđ. Pavla Škerjanec. Pokojnica je bila splošno priljubljena. Težko prizadeti družini naše iskreno sožalje. Pokojnici svetila večna luč!

— Razmere v Prekmurju. Z ozirom na notico, ki smo jo posneli po »Slobodnem Domu« o razmerah v Prekmurju, smo prejeli danes od merodajne strani sledečo ugotovitev: »Očitki, ki jih prinaša zagrebški »Slobodni Dom« dne 3. oktobra t. l. proti ponašanju orožništva v Srednji Bistrici v Prekmurju, so neosnovani in neresnični. V omenjenem časopisu navedeni dogodek se je odigral sledeče: Ivan Balazič, rodom iz Gor. Bistrice, politični okraj Murska Sobota, je pobegnil 28. julija 1923 iz mariborske kaznilnice, kjer bi bil moral presteti 18 mesečno težko ječo. Imenovani je bil že pred tem radi ropa obsojen na tri leta ječe. Sledi po imenovanem so kazale, da se isti bržkone skriva kje v svojem rojstnem kraju, oziroma v njegovi neposredni bližini. Orožniška postaja v Črenšovcih, v koje okoliš spada tudi Gor. Bistrica, je dolgo časa brezuspešno sledila po Ivanu Balaziču. Da operajo svoje dosedanje neuspehe, sklenili so trije mlajši orožniki navedene stanice — in to brez vednosti komandirja stanice — imenovane zločinca zasledovati v civilni obleki. To možvo je bilo namreč uverjeno, da jih Balazičev znanec in prijatelj slednjemu izdajajo, kakor hitro se pokažejo kje v bližini v svojih uniformah. Vsled tega so se navedeni trije orožniki dne 27. avgusta t. l. ponoči podali preoblečeni v civilne obleke ter oboroženi z revolverji in palicami v Gor. Bistrico, da izsledijo Ivana Balaziča. Pri izsledovanju so bili pa nenadoma napadeni od prebivalcev Gor. Bistrice. Kmetje so napadli orožnike oboroženi s koli in raznim orodjem. Iz različnih vzklikov, ki so padli s strani prebivalstva kot »Ubijte tepence«, »Eden me je aretirale«, »Eden me je gnal v zapore« itd. je nedvomno posneti, da je ljudstvo prepoznalo orožnike. Vkljub temu da so bili orožniki pripoznani, so bili vendar dejansko napadeni, pobiti na tla, trpinčeni in mučeni in sicer tako, da je en orožnik vsled dobljenih telesnih poškodb umrl, dva pa sta bila težko ranjena. Prebivalstvo Gor. Bistrice je nato orožnike povežalo, jih vrglo na voz ter jih vlekel pred občinski odbor. Občinski odbor ni dovolil, da bi se zvezani orožniki odpeljali k zdravniku v Beltince, če tudi so orožniki za to prosili. Navedeni odbor tudi ni dovolil dati smrtno ranjenim trem orožnikom piti vode.

Pismo iz Italije.

(Dalje.)

Abano leži jugozapadno od Padove; 9 km daleč, ob vznožju evganejskih hribov. Kdor se vozi tod mimo v Bologno ali v Rim, tega razvesele ti breguljčki s svojimi gozdiki, gradovi in samostani, ker nudijo spremembo v sicer monotoni deželi. — Tla, na katerih stoji Abano, so vulkanska. Montirone, hribček, če ga smem tako nazvati radi njegovega neznatnega dviga iznad zemlje, je središče in srce abanskih toplic. Na tem hribčku izvira najmočnejši in najgorkejši studenec, ki ima 87° toplote.

V bližnji in daljnji okolici tega hribčka je nad 20 stabilimentov (hotelov) vseh vrst, od luksurično do navadno opremljenega. Vsak teh hotelov ima svoj termalni izvirek s približno zgoraj označeno temperaturo. Voda teh izvirov se staka v posebne rezervoarje, kjer leži blato in greje to blato. To blato potem dvignejo in rabijo za kopanje bolnikov. Ta procedura se vrši na sledeči način: Ko pride bolnik v kabino, namaže sluga najprvo posteljo z blatom, ohlajenim na 43°—45°. Na to namazano posteljo mora ležati bolnik, nakar mu naložijo na noge, roke, rame do 25 kg tega blata ter ga zavijejo v plachte in odejo. Le trebuh, prsa in glava so prosti. Bolnik mora ostati nepremično v teh vica 20 minut, in se seveda neusmiljeno poti. Po preteku teh minut te rešijo iz

tega neprijetnega položaja in treba je iti v termalno vodo, ki je ohlajena na 38°—40°. V vodi se ne sme ostati več kot 10 minut. V tej vodi je namreč koncentriranih toliko in takih kemičnih sestavin, da bi daljše bivanje v nji človeka opijanilo in mu škodilo. Zgodilo so se že slučaj, da je ljudi v vodi zadela kap. Zato je nevarno, če bolniki mislijo, čim več tem bolje in se po tem ravnaajo. Z vode se gre v posteljo, kjer se bolnik zopet poti in se odpočije.

S tem je kura enega dneva končana. Poleg tega je tudi masaža, elektriziranje, itd. Bolniki tudi pijejo to termalno vodo, seveda ohlajeno. Posebno veliko popijejo vode, ki izvira izpod hriba sv. Daniela, ki je od Abana oddaljen četr ure. Ta voda pa ni gorka, ampak mrzla. Ima pa zelo zopern okus, smrdi po gnilih jajcih. Vendar je, kot rečeno, mnogo popijejo, ker čisti jetra in obisti.

Da smo tu na vulkanskih tleh, priča to, da se iz vseh jarkov po abanskem polju in iz vseh virov neprestano kadi. Bolniki napravijo navadno po 12 kopelji; redki so, ki se 15 krat ali celo 18 krat kopljejo.

V hotelu, v katerem se koplje, dobi tudi vso postrežbo. Hoteli so raznih razredov, v hotelih pa še razni razredi. Zato so tudi cene različne, od 25—50 in do 60 lir na dan za osebo z vso oskrbo in z zdravljenjem. Oskrba in snaga je zadovoljiva, ni pa taka, kakršne smo vajeni v severnih krajih. Sploh pa se lahko reče, da v Italiji notra-

nost nikdar ne odgovarja zunanosti. Poslopja so navadno zunaj lepa, impozantna, ko prideš v notranjost, pa si kar razočaran. Pričakuješ luksuriozne sobne opreme, pa dobiš čisto navadno opremo. Vrata so kosarniška, okna se ne zapirajo, električna fuč ali zvonec ne funkcionira itd. Pokličem slugo, ker se mi vrata ne zapirajo. Pride, poskusi ključ. Ko sprevidi, da je ključavnica pokvarjena, ne bo rekel, da bo popravil, ampak samo: »Cosa vuole? Pazienza!«

V vseh stabilimentih se zberejo bolniki na zvonov glas po italijanski navadi ob 12. uri k zajutрку (colazione), ob 7. zvečer h kosilu (pranzo). Je se table d'hotel. Hrana je obče dobra in obilna. Ker kopelji zelo slabijo, bolnike dobro hranijo in sicer v prvi vrsti z belim mesom in sadjem. Le zelenjave se vidi malo. Visoke so zlasti takse, ki jih pobirata občina in država. Kljub temu pa ne nudi abanska občina tujcem nobenega razvedrila. Ni parkov, ni godbe, kakor v drugih kopališčih; ceste so polne prahu, v deževnem vremenu pa blata. Tujci si pomagajo s tem, da napravljajo izlete v okolico. Izplača se izlet v Praglio. Tu stoji krasen in impozanten samostan, pravi bisser arhitektonske umetnosti, obstoječ že od leta 1100. Fogazzaro ga proslavlja v svojem romanu »Piccolo mondo antico«. Na enem evangelijskih gričev Monte Rua stoji starodaven samostan kamaldulenzev. Vsak redovnikov ima svojo hišico in svoj vrt. Obdani od gozdov in mogočnega zidu. Do-

polnoma ločeni od sveta, živijo ti redovniki molče svoje strogo spokorno življenje. — Blizu Abana je tudi mestece Arequa, kjer je umrl Petrarca.

Po predoru pri Kobaridu je bil v Abano sedež italijanskega generaln. štaba. V »hotelu Trieste« je prebival generalissimo Diaz s svojimi sodružniki. Dve veliki mornarici plošč, vzdani na pročelju hotela pričata o tem in o »največji zmagi« v svetovni vojski. Blizu pa je prebival v villi Giusti med vojsko ital. kralj, ki je prihajal vsak dan v hotel Trieste, kjer mu je poročal general Diaz o poteku vojnih operacij. V tej villi je bilo tudi pozneje sklenjeno podpisanje premirja med Avstrijo in Italijo.

Zemlja je tukaj zelo rodovitna, polje so krasna. Kakor daleč sega pogled, povsod se vidijo samo vinogradi; med trtami pa je nasajena turščica ali detelja. Dva, trije bogataši so pa gospodarji vsega tega naravnega bogastva. Največji bogataš in posestnik, žid Sacerdoti, je gospodar ne le abanskega polja, ampak tudi montironskega hriba, najmočnejših vrelcev in največjih hotelov. Polje mu obdelujejo kmetje (koloni), ki imajo v najemu po eno ali več polj (kampe). Eno polje obsega 3862,5 m. Od tega polja, na katerem se pridelava približno 4 hl vina, mora plačati kolon letno 300 lir. Poleg tega pa morajo plačati kmetje sedaj še visoke takse, ki jim jih je naložila fašistovska vlada.

(Dalje.)

pa je občinski odbor dopustil, da je raz-
vijano ljudstvo nadalje pretepevalo smrtno
angene orožnike, preprečil pa je obvestilo o
ngodku komandirja stanice v Črenšovcih. Ob-
ski odbor je nato dal vse tri orožnike z vo-
njimi prepeljati v Dol. Lendavo, hoteč jih tam
ročiti sodniji. Tik pred Dol. Lendavo so bili
orožniki oproščeni in takoj odpeljani k zdrav-
ju. Preden pa je prišla zdravniška pomoč,
en izmed orožnikov že umrl. To je dejan-
je stan ugotovljen na podlagi uradnih poiz-
db in podatkov. Iz tega sledi, da se orožniki
so napili in tudi niso zahtevali od nekega
meta denarja. Edina nepravilnost, ki so jo
upravili ti orožniki je bila le ta, da so kot
gladi in ambiciozni uslužbeni šli v svoji
pazbeni marljivosti predaleč v tem, da so se
preoblekli v civilne obleke in niso o svoji
ameri obvestili svojega neposrednega slu-
žnega predstojnika. — Zastopa pokrajnske-
ga namestnika: veliki župan: Lukan s. r.

— Novi zakon o ustroju vojske in mornar-
ice izide v »Uradnem listu« prve dni prihodnje
tedna. Vse zainteresirane s tem opozarjamo naj,
vse smezni izdatki se bodo dobivali, dokler zaloga
poide, po 2.50 Din, po pošti 2.60 Din.

— Ciganska nadloga v ljubljanski okolici. V
ljubljski okolici so se zopet pojavili cigani, ki
so okradli perico Marijo Korošec v Bizoviku in
odnesli 40 srajc, 43 robcev, spodnje hlače, bri-
le in 4 kravate z monogramom »Zvete« M. V.
M. R. Dalje so cigani odnesli Ivani Levičnik
Dobrunjah perila v vrednosti 2000 K. Koroščevo
latinski cigani oškodovali za 22.932 kron.

— 308.000 švedskih kron poneveril je leta
1920 v Varšavi rojeni Josip Schultze in pobegnil.

— Tatvine in vlomil. Vlomilci so odnesli ko-
rju Ivanu Loboda v Šmarci zlatnine in srebr-
ne v vrednosti 8360 K. — Posestniku Jožetu
Klamanu v Zg. Duplah so vlomilci odnesli obe-
le in zlatnine v vrednosti 40.000 K. — 35 kg
zlatnine, vredne 4000 K, je bilo ukradeno posest-
niku Francu Bedeniku s Kupčinega Vrha. — V
Ljubljani mestu je bilo ukradeno 6000 K vredno
kolo Antonu Knafelcu. — 8000 K vredno kolo je
bilo ukradeno Matežu Premrou v Mariboru.

Primorske novice.

p Protest jugoslovanskih poslancev. Ju-
goslovanski poslanci v rimskem parlamentu:
Josip Lavrenčič, dr. Karol Podgornik, dr. Uli-
se Stanger, Virgilij Šček in dr. Josip Willan
so podali proti poitalijančenju slovenskih šol
vložen protest. Izjava pravi, da Jugoslovani
nkega zakona, ako se objavi (kar se dozdaj

Štajerske novice.

š Celje. Koncert Celjskega pevskega okro-
ja dne 7. t. m. je prekosil vsa pričakovanja.
Vadušenost mnogobrojnega občinstva je rast-
la od točke do točke ter priklopelo do vrhuna
pri skupnem nastopu vseh zborov. Ob takšnih
nastopih se pokaže, kako srečna je bila misel
stanovitve Pevske zveze in njenih okrožij.
Na tisoče je še na Štajerskem izbranih pevcev,
ki jih bilo treba samo organizirati in v krat-
nem bi se pokazal velikanski uspeh. Le or-
ganizacija da pevcem vzpodbudo do resnega
in vztrajnega dela, čigar sad se potem poka-
že pri skupnih nastopih. Katero okrožje bo
na Štajerskem prvo sledilo celjskemu? Na
več!

š Celje. Pevski odsek slov. kat. izobraže-
valnega društva ima svoje redne pevske vaje
vsak četrtek ob 8. zvečer v opatiji. Ta in pri-
hodnji teden se sprejemajo novi člani. Kdor
bi pristopiti, naj prijavi svoj pristop tajniku,
dr. Francu Jeriču, Ljudska posojilnica, Beli vol,
bli pa v pevski sobi.

š Tatvina na kolodvoru. Potniku Františku
Talouhu iz Olomuca je bilo, ko je čakal v ča-
kalnici III. razreda v Mariboru in pri tem malo
adremal, ukraden njegov kovčeg, v katerem je
bilo perilo in razna obleka in skupni vrednosti
3000 šst. kron. Javil je to takoj policiji, ki je
nato izsledila v osebi Albina Vavpotiča iz Dravo-
voda, ki je ravno hotel oddati ukraden kovčeg
v garderobo. Kovčeg je bil vrnjen lastniku, ki je
nato dalje potoval.

š Tatovi v Zidanem mostu. Neznani zlo-
činci so vlomili na postaji v Zidanem mostu v
vagon in odnesli 24 kg bombaževine. — Želez-
ničarju Jožetu Oražmu je bila ukradena na kolo-
dvoru v Zidanem mostu denarnica, v kateri je
bilo 2800 K denarja.

š Ljubitelji tujih koles v Mariboru. Iz večje
krajnega sodišča v Mariboru je bilo ukradeno
2000 K vredno kolo znanke Fenomen Francu
Kranježu iz Tezna. — Francu Kranju iz Višnjice
je bilo v Mariboru ukradeno 12.000 K vredno
kolo. Kdor izsledi kolo, bo dobil 2000 K na-
nade.

š Neznani gluhomec. Mariborska policija je
izsledila neznanega gluhomca z znaki blaznosti, ki
je srednje postave, modrih oči, svetlokožastih
ostriženih brk s svetlo brado. Kdor ga pozna,
naj naznani njegovo ime mariborski policiji.

IZ PTUJA.

Umrl je sinček ravnatelja Petovije, gosp.
Domšarja, mali Šaša. Pokopali so ga ob mno-
gobrojni udeležbi v ponedeljek.

Politični izpit je z dobrim uspehom na-
pravil g. provizorni komisar na ptujskem gla-
varstvu Kartin, ki je dalj časa služboval v
Belgiji kot avditor in nato prestopil v politič-
no službo v Sloveniji. Čestitamo!

Sedemdesetletnico svojega rojstva je ob-
hajal g. I. Steudte, hišni posestnik in sodarski
glavar v Ptuj. Predniki g. Iv. Steudteja so
se preselili pred mnogimi leti iz Nemčije in

še ni zgodilo) nikdar ne bodo mogli priznati,
ker smatrajo pouk svojih otrok v materinščini
za svojo nedotakljivo pravico.

p Določbe o premeščanju učiteljev. Po
zadnjih vesteh se premeščanja slovenskih uč-
iteljev še niso izvršila. Šolski upravniki so pa
od vlade že dobili navodila, po katerih vidi-
kih naj se ravna pri premeščanju. Po teh
določbah se je treba ozirati na družinske raz-
mere in zdravje učiteljev in učiteljic, ki naj
se premestijo, in upoštevati njihove želje. In
na jezikovne razmere — seveda ne!

p Komisija za obmejne probleme. Na pre-
fekturi v Vidmu se je ustanovila posvetovalna
komisija za probleme, ki se tičejo »odnošajev
nasproti tujerodnim državljanom«. V to ko-
misijo sta bila od Slovencev imenovana fašist
prof. Vincenzo Bandelli in Ruggero Peternei.
Iz tega se da sklepati, kakšni bodo sadovi te
komisije.

p »Nova doba« in šolska »reformac«. Ban-
dijeva »Nova Doba« na vse kriplje brani šol-
sko »reformac«, ki poitalijančuje slovenske šol-
le. Tako-le in podobno se razgalja pred nami
prodana duša: »Božja volja je bila, da se pri-
klopi del slovenskega življa italijanskemu na-
rodu in naravno je, da se italijanski narod
čuti« gospodarja do kamor sega njegova suve-
rnost... Učenje italijanskega jezika bo kul-
turno preobrazilo naš narod. S temeljnim po-
znanjem italijanskega jezika dobimo čisto
novo orientacijo v političnem življenju. —

... naraščajo bo poverjeno vcepljenje italijan-
ske kulture na svezem slovenskem deblu...
Slovenec ne bo potreba začetni v Belgradu in
končati v Rimu. Potemtakem je torej poita-
lijancenje šol za Slovence prava blagodat. To-
da gospod Bandelli hoče šolsko »reformac« iz-
koristiti še na drug način: za obrekovanje in
denunciranje slovenskih narodnih delavcev in
voditeljev. Piše namreč, da ako bo reforma
vendar-le koga prizadela, naj se za to zahvali
»slovenskim nacionalistom«, ki so tisočkrat in
tisočkrat ponovili, da hočejo ostati »narodna
manjšina«, torej tuje telo v telesu italijanske
države, ... ki še danes tavajo po deželi, pri-
reajo tajne shode in vpisovanja v »prosvetna«
društva, da bi s svojo prisotnostjo terorizirali
ljudstvo, ... ki jim leže na mizi... jugoslo-
vanski, komunistični, da celo nemški časopisi,
... ki njih vpliv sega tudi onkraj meje, kjer
neumorno ščuvajo proti nam... Bodi dovolj
te plesnjive slame, v katero hočejo Italijani
po rokah Bandelijev in drugih Judežev kr-
miti slovensko ljudstvo.

se naselili v Ptuj, kjer so si s pridnostjo
ustvarili lepo domačijo. Požarna bramba mu
je priredila bakljado, svirala je mestna god-
ba. G. Steudte je tudi znan po vinskih sodih,
ki jih je izdelal za kraljevo poroko. Sodi so
bili dar ptujskega okraja.

Najbolj informiran list v političnih ptujs-
kih zadevah je gotovo »Socialist«. Ker je
»Slovenec« poročal, da sedanje ptujsko mest-
no zastopstvo ne odgovarja več razmerju po-
litičnih strank v mestu, kar so pokazale zadnje
volitve v narodno skupščino, sklepa iz tega,
da so ptujski »klerikaleci« za nemškega župa-
na. Ptujski socialisti naj do prihodnjih volit-
ev le izpolnijo svojo narodno in gospodarsko
dolžnost v občini, klerikaleci je v ptujski občini
ne morejo izpolniti, ker tam nimajo zastop-
stva, v državi Srbov, Hrvatov in Slovencev pa
jo gotovo boljše vršijo kakor socialisti. Eno pa
je gotovo, da so ptujski socialisti odgovorni
za vsak paro v mestnem gospodarstvu in bodo
tudi »klerikalecem« dajali odgovor, ker so tudi
»klerikaleci« ptujski občani, ki bodo pri pri-
hodnjih volitvah tudi v občinski odbor iz-
voljeni.

Gospodarstvo.

Katastrofa poljske marke.

Poljska marka je hči nemške marke in je
korakala skoraj ves povojni čas zvesto za
njo. Šele v zadnjem času ji je mati ušla. Ven-
dar se pa hčerki tudi sedaj ne godi posebno
dobro, enajstkrat manj je vredna kakor na
primer avstrijska krona. Varšavski vladni apa-
rat ji hoče kar moč pomagati, pa ne more do-
sti doseči. Opetovano se povdarja gospodarska
skupnost Nemčije in Poljske in pa že stara
organična odvisnost poljske marke od državne
nemške marke. Poljaki o kaki skupnosti se-
veda neradi slišijo, slednjič so bili primorani
priznati jo in so seveda obenem odredili vse
potrebno proti temu usodnemu dejstvu. Že
nekdanji minister Grabski se je zadovolj-
no izražal o sredstvih, s katerimi lahko na-
pravi močan jez proti morebitni poplavi od
Berlina sem. Besedam na ni sledilo delo — in
bolj ko je Grabski govoril o osamosvojitvi
poljske marke, bolj je drvila za nemško.

Težko si je pa razlagati usodno skupnost
obeh mark, samo z ugotovitvijo skupnega
smrtnega plesa. Vsakdo se mora začuden
vprašati, kako je vendar mogoče, da se da
vrednota tako močne agrarne države, kakor
je Poljska, z njeno dvigajočo se industrijo,
prostostjo vseh vojnih bremen in z vsem na-
ravnim bogastvom, tako brez odpora poteg-
niti v pogubo od finančne katastrofe sosedne
države. Za propast nemške marke imamo ne-
šteto objektivnih vzrokov, dočim bi o poljski
marki pričakovali prav nasprotno: samo Gor-
nja Šlezija in priznanje mej na vzhodu bi jo
moralo z nepremagljivo silo potegniti navzgor.
Varšava in Krakov sta na vsako kranjko ber-

linske borze takoj reagirala, in nikomur ni
šlo to v glavo. Eden od vzrokov je gotovo ta,
da je poljska marka že od začetka sem bolen
organizem, ki mu ne moremo pomagati, vsek-
veterček mu škoduje. Zdravi poljski marki bi
ne smelo nič škodovati, zakaj pa češki kroni
ni, in je vendar hči avstrijske krona.

Najbolj odgovornega za slabo valutarno
življenje poljske marke delajo nekdanjega fi-
nančnega ministra Grabskija. Pravi, da je
bila njegova finančna politika popolnoma
zgrešena. On je bil boter poljske marke; leta
1920 je odpravil vsa stara avstrijska, nemška
in ruska plačilna sredstva in je dal svoji va-
rovanki neomejeno oblast; potem jo je pa pu-
stil in se tri leta ni zmenil zanjo. Ko je po-
zneje spet prevzel finančne posle, jo je našel
že v smrtnem boju. Na njemu lasten način,
ki ni pripustil nobene kritike, ji je hotel po-
magati s celo vrsto finančnopolitičnih odredb,
ki pa niso dosegle svojega cilja. Dogodki zad-
njih let pravi, da vrednostnih problemov ne
moremo rešiti samo kot navadno računsko na-
logo, temveč ima ocenjevanje valute, spošto-
vanje do nje ali pa beg pred njo, tudi svojo
psihološko stran. Grabski je pred marko sam
zbežal, s tem, da je vse državno gospodarstvo
postavil na novo vpeljani zlati goldinar; s tem
je sam javno priznal, da je marka nesposobna,
biti še naprej merilo vrednosti. Isto opazujemo
sedaj pri nemški marki, ki ji je obetana zlata
valuta odvzela tudi pravo zadnjo oporo. Sicer
je pa Grabski z vpeljavo zlate vrednote na
drugi strani veliko koristil, samo marki ni
pomagal.

Svet je zelo radoveden, kako bo Poljska
uredila svoje finančno gospodarstvo. Pravi,
da ni dosti, da opusti svojo dosedanje finanč-
no politiko, temveč da mora postati vsa njena
notranja in zunanja orientacija drugačna. Polj-
ska bi morala pomisliti, da so njeni gospodar-
ski interesi večkrat nekaj drugega kakor pa
njene politične koristi.

g Svetovna produkcija železa. V teku me-
seca maja so producirale sledeče vodilne dr-
žave: Unija, Anglija, Francija, Belgija in Lu-
ksemburška 5.298.000 ton železa. V mesecu
juniju je produkcija padla na 5.140.000 ton.
V juliju je znašala produkcija 5.168.000 ton.
Za avgust še niso objavljene številke iz vseh
držav, vendar bo produkcija mnogo manjša.

g Svetovna žetev. Mednarodni institut za
poljedelstvo ceni svetovno žetev pšenice na
822 milijonov meterskih stotov, rži na 205, ječ-
mena na 241 in ovsa na 511 milijonov stotov.
Te številke so večje od povprečnega predvoj-
nega donosa (razen pri rži). Upoštevana pa ni
Rusija.

g Obtok bankovcev v nekaterih državah.
Po izkazih notne banke dotične države so
imeli v sredi preteklega meseca bankovcev
v obtoku: Francija 13. septembra za 37.703
milijono frankov, Anglija 12. septembra 145
milijonov funtov, Španija 13. septembra 4170
milijonov pezet, Italija 20. avgusta 12.800 mi-
lijonov lir (samo glavna emisijska banka), Švi-
ca 15. septembra 866 milijonov švicarskih fran-
kov, Belgija 13. septembra 7139 milijonov fran-
kov (belgijskih).

BORZA.

Zagreb, 10. oktobra. Berlin 0.00000750—12½,
Italija 3.92—3.92½, London 392—393, Newyork
85.75—86.50, Pariz 5.22½—5.27½, Praga 2.57½—
2.59½, Dunaj 0.1205—0.1215, Curih 15.40—15.47½.
— Dolar 84.50—85.50.

Curih, dne 10. oktobra. Pešta 0.0305, Berlin
0.000003, Italija 15.50, London 25.42, Newyork 558,
Pariz 34.30, Praga 16.80, Dunaj 0.007875, Sofija
5.45, Belgrad 6.55, Varšava 0.005. — Nem. avstr.
krona 0.0079.

Ljubljanske novice.

Ij Tretja obletnica koroškega plebisci-
ta. Sinočnje predavanje s skioptičnimi sli-
kami iz Koroške v veliki Unionovi dvorani,
prirejeno v spomin tretje obletnice koro-
škega plebiscita, je bilo izborno obiskano.
Dvorana je bila polna, znamenje, da v
Ljubljancih narodna zavest in ljubezen
do koroških bratov še živita. G. dr. J. C.
Oblak je otvoril večer s pozdravom in nav-
duševalnim predavanjem iz politične in na-
rodne preteklosti koroških Slovencev. Žal,
da je bilo predavanje glede eksaktnosti po-
manjkljivo in bi si želeli, da o takih stvar-
eh pri takih priložnostih nastopi predava-
telj, ki ima točnejši pogled v zgodovinski
razvoj na Koroškem. G. Mahkota je podal
lepo zaokrožen pregled o plebiscitu, na kar
je razlagal posamezne slike iz prelepe slo-
venske Koroške.

Ij Somišljeniki SLS v Krakovem in
Trnovem se vabijo na sestanek, ki se vrši
v četrtek, dne 11. oktobra ob pol 8. uri
zvečer v prostorih Trnovske prosvete,
Kolezijska ulica 1. Ker je zadeva va žna,
je udeležba za vse somišljenike obvezna.

Ij Pogreb g. Ursule Kremžar, matere
našega sourednika in poslanca g. Franca
Kremžarja se je vršil večeraj popoldne ob
obilni udeležbi občinstva. Zastopane so
bile vse naše politične, strokovne in go-
spodarske organizacije. Posebno številno
je bila zastopana litijska okolica, kjer je
pokojnica preživela dolgo vrsto let. Bog
bodi plačnik blagi pokojnici za njena do-
bra dela!

Ij Osebnost. V Ljubljano je došel iz Če-
škoslovaške v terek presviti gospod brnski
škof dr. Norbert Klein kot veliki mojster
križniškega reda ter se nastanil v križanskem
prioratu. V sredo je predsedoval redovnemu
kapitlju, v katerem je napravil klerik Alfonz

Klemenčič slovesne obljube ter izvršil nato
med pontifikalnim opravilom v križanski cer-
kvi slovesno preobleko. Te dni obišče visoki
gost inkorporirane župnije križniškega reda v
Belikrajni.

Ij Odborova seja Slovenske Straže se vr-
ši danes, 11. oktobra ob 20. v posvetovalnici
KTD v Jug. tiskarni. — Tajništvo.

Ij Vešerni kuharski tečaj na dr. Krekovi
kuharsko-gospodinski šoli pri uršulinkah se
zopet prične. Prvi se bo pričel sedaj po zimi,
drugi pa poleti, in sicer za one, ki bodo sedaj
obiskovale višji izobraževalni tečaj. Prosimo,
da bi se za prvi kuharski tečaj (pozimi) pri-
glasile takoj, ker kakor hitro bo število polno,
se bo tečaj pričel. Kdaj bo začetek, bomo ob-
javili v časopisju. — Vodstvo.

Ij Trošarina na vino. Valed sklepa pokra-
jinske uprave za Slovenijo sme ljubljanska
občina pobirati trošarino na vino v znesku
po 2 dinarja za liter.

Ij Frančiškanska prosveta. Pevski odsek
franč. prosvete prične z rednimi pevsкими vajami
v petek, 12. t. m. točno ob 8. zvečer v samo-
stanski pevski sobi. Začasno se bodo vršile vaje
samo moškega zbora, zato se laski, kakor tudi
novi pevci vljudno vabijo. — Odbor.

Ij Umrla je v Spodnji Šiški dne 10. oktobra
gospa Terezija Rajner v starosti 50 let. R. i. p.!

Ij Za otvoritev obrtno-nadaljevalnih šol v
Ljubljani. Nocoj ob 7. bo pred mestnim magi-
stratom manifestacija za takojšnjo otvoritev
obrtionadaljevalnih šol v Ljubljani. Več je
razvidno iz letakov, ki krožijo po Ljubljani.

Ij Pogreb pokojnega gosp. Valentina Do-
lenca, fin. blag. v pok. se vrši dne 11. oktobra
ob četrti na 6. v Stari Loki in ne ob pol 5. kot
je bilo prvotno javljeno.

Ij Za spoznavanje užitnih in strupenih gob.
G. Ante Beg, avtor knjige »Naše gobe«, bo
imel prihodnjo nedeljo dne 14. t. m. ob 10.
dopolodne na tukajšnji realki (risalnica v I. n.)
poljudno predavanje o gobah. Brez vstopnine.

Ij Društvo državnih policijskih namestnikov
v Ljubljani se tem potom najtopleje zahvaljuje
vsem zastopnikom oblasti in društev, darovalcem
dobitkov, posetnikom, sodelavcem in vsem onim,
ki so, bodisi gmotno ali dejansko pripomogli k
dobro uspehi društveni dobrodelni prireditvi dne
6. oktobra 1923.

Ij Policijska kronika. Trgovca Malaton z
Opčin je pozabil pri blagajni na glavnem kolo-
dvoru zavizek cigaret v vrednosti 800 K. — 5000 K
vredno zlato zapestnico je izgubila ali je pa bila
ukradena učiteljici Kristi Šuler. — Vavlavu Jan-
skyju je bila v Narodnem domu ukradena nikel-
nasta 2000 K vredna ura. — Trgovcu Francu
Lupsina je bila v Šiški ukradena 600 K vredna
karbidna svetilka. — 6½ m dolga lestva se je
našla pred hišo Glasbene Matice. Lastnik naj se
zglasi pri detektivu Hauptmannu na policijski di-
rekciji.

Ij Svojemu mojstru je ušel leta 1905. v Ometli
rojen Martin Ivanetič.

Ij Oglejte si v izložbah oblačilne industrije
A. Kunc, Ljubljana, Gosposka ulica 7, naj-
novejše raglane, njih nedosežno lepi kroj in
nizke cene pri izvrstnem blagu. 6150

Ij Opozorjamo, da se je tvrdka I. Ma-
ček, stara, priznana solidna trgovina z ob-
lekami, preselila v hišo Pokojninskega za-
voda na Aleksandrovi cesti 12, kjer prodaja
še nadalje po izdatno znižanih cenah. 6358

Ij Opozorilo. Tovarna čevljev Peter Ko-
zina & Co. je izdatno znižala dosedanje cene
v vseh svojih detajlnih trgovinah. P. n. ob-
činstvo naj se v svojem interesu posluži te
prilike. 6357

Narodno gledališče.

Sevilski brivec. Danes, v četrtek dne 11. okt.
točno ob pol 8. zvečer se poje v operi komična
opera »Sevilski brivec« za red A, v katerem go-
stuje v vlogi Rosine koloraturna pevka, članica
zagrebške opere gospa Tinka Vesel-Polla. Ostale
vloge so v rokah dosedanje zasedbe te opere.

Drama vprizori danes, v četrtek 11. okt.
ob 8. zvečer dr. Pregljevo žalno igro »Azazel«
za red D.

Orlovski vestnik.

Jezdni odsek Orla ima v soboto 13. t. m. ob
6. zvečer v prostorih akademskega starešinstva
(Akademski dom) važen sestanek. Novi člani se
sprejemajo vsak dan od 2. do 4. istotam. Brate pro-
sim, da se udeležijo sestanka v obilnem številu.
Načelnik.

Turistika in sport.

Grški SK Sturm, ki nastopi 13. in 14. t. m.
v nogometnih tekmah proti Iliriji, je dosegel te-
kom letošnje sezone naslednje važne rezultate: pro-
ti Herthi, Dunaj 0 : 0, proti Nemzeti, Budapest
1 : 0, proti dun. Ostmark 4 : 0, proti dun. Admiri
3 : 3, proti Rapidu 1 : 3, proti praški Sparti 0 : 2,
proti dun. Hakoah 0 : 1, proti dun. Slovanu 0 : 0,
proti Torna ex Vivo C. 4 : 1. V prv. tekmi je po-
razil svojega lokalnega tekmeča Athletic SK s
5 : 0. Kombinirano moštvo Sturma je zmagalo ne-
davno v Ljubljani nad Primorjem s 7 : 1 in 5 : 1.
To pot gostuje v Ljubljani a kompletno prvo gar-
nituro v sestavi: Gürtl—Dimant, Ferk—B. Skaza,
Greiner, Oroszy—Gerth, Delinger, Haist, Doler,
Waldhauser. — V soboto se prične tekmovanje
v nedeljo ob pol 16. uri. Predprodaja vstopnic se
vrši v trgovini J. Gorec. Prva vrsta sedežev je
numerirana. Znižane štanske in dijaške karte so
izdajajo le proti veljavni izkaznici in je v predpro-
daji. Istotako prosta karte za aktivne igralce no-
gometne sekcije.

Poslano.*

Posiv na upnike!

Internacionalna kopališka in hotelska delniška družba na Bledu je ostala dolžna raznim svojim dobaviteljem velikanske vsote. Sedaj se baje pripravlja likvidacija tega podjetja v škodo vseh upnikov, med katerimi se nahajajo tudi prav mali domači obrtniki in trgovci. Uverjeni smo, da je bilo poslovanje upravnega sveta ter ravnateljstva te družbe tako, da so ti faktorji v vsakem slučaju odgovorni, ako ne bi vsi upniki dobili polnega plačila. Po informaciji podpisanih je že uvedla

* Za vsebino tega dopisa odgovarja uredništvo te, kolikor določa zakon.

ena skupina upnikov energične korake napram odgovornemu upravnemu svetu družbe. V to svrhu skupnega postopanja vabimo vse upnike, da pošljejo takoj svoje naslove, da se potem skupno posvetujemo ali ne bi kazalo naprositi merodajne oblasti, da puste takoj revidirati knjige in poslovanje družbe ter odrede eventuelne druge ukrepe proti upravnemu svetu in ravnateljstvu te delniške družbe, ako se izkaže, da res preti upnikom izguba.

Naslove izvolite poslati pod šifro: Bled 1285 na administracijo tega lista.

Nekateri prizadeti v imenu drugih.

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA priporoča cerkvenim zborom za mesec november sledeče skladbe: Clondowski, missa St. Stanislav za mešani zbor in orgle. Part. Din 8, glasovi po 2 Din.

Foerster, cantica sacra III. del za moški zbor 20 D. 12 cerkvenih pesmi za mešani zbor. Partitura Din 8.

10 evharističnih pesmi za mešani zbor. Partitura Din 5, glasovi po 2 Din. (Prav lepe obhajilne pesmi.)

Gerbiš, 12 Tantum ergo za mešani zbor. Partitura Din 10, glasovi po 2 Din. (Zelo primerni napravi za šibkejšo zbor.)

Gram, 10 pesmi k blagoslovu za mešani zbor. Partitura Din 8.

Hribar p. Angelik, obhajilne pesmi za mešani zbor. Partitura Din 16, glasovi po Din 4.

Kimovec, Pred Bogom, 14 mašnih pesmi za mešani zbor. Partitura Din 20, glasovi po 4 Din.

Preunrl, pesmi svetnikov a mešani zbor. Partitura Din 10, glasovi po Din 4.

Slava Presv. Evharistiji za mešani zbor. Partitura Din 36, glasovi po Din 10.

Sattner p. Hugolin, svetniške pesmi za mešani zbor. Zvezek I. Din 8, zvezek II. Din 12, zvezek III. Din 18.

Sattner—Belar, slovenska maša »Oče večni za mešani zbor. Partitura Din 15, glasovi po Din 8.

Sattner—Miklošič, slovenska maša »O sladka ura za mešani zbor. Partitura Din 8, glasovi po Din 3.

Polzvedovanja.

Dama, katera je pozabila v moji ordinaciji sobi dežnik, naj se blagovoli oglasi pri dr. Šlechtu, Dvorni trg 1-II.

Naročajte „Slovenca“!**Lesni strokovnjak**

Verziran in pošten. ZELI PREMENTI mesto. Gre kakor nakupovalec, prejemalec, skladiščnik itd. Nastop takoj ali pozneje. — Naslov pri upravi „Slovenca“ pod številko 6463.

Dva kleparska pomočnika

Zobro izvečbana, SPREJME takoj proti Bobri plači MARTIN KAJTNA, kleparstvo, LITVIJA. 6437

ISČEM**pletilke nogavic**

21 stroje št. 12. — Dalje iščem DELAVKE za pletenje modnih jopic, plaščev, jumperjev itd. — Ponudbe na naslov: H. SPILER, OSIJEK I. Anina 1. 6472

Sodni in železn. zdravnik**dr. Leo Trauner****ORDINIRA**

za kirurgijo, porodništvo, ženske in notranje bolezni

ZOPET REDNO

od 8.—9. dop. in od 14.—16. pop. LJUBLJANA VII. (Šiška), Celovška cesta 28. — Telefon 273.

Izurjena ŠIVILJA

gre živat na dom. — Ponudbe na upravo „Slovenca“ pod šifro „ŠIVILJA“.

ZA ŽUPNIŠČE na Hrvaškem**Iščem preprosto osebo**

ki zna dobro kuhati in druge hišne posle opravljati in to kot pomočnica starejši gospodinj. — Naslov pove uprava lista pod številko 6402.

UČENCA

zdravega in poštenega, z dopolnjenim 14 letom za PEKOVSKO obrt, sprejem takoj pod ugodnimi pogoji. Hrana, stanovanje in obleka pri hiši. — Ponudbe na V. SLAK, LOGATEC. 6458

V večjem bukovem gozdu na Dolenj. je NAPRODAJ poraben, kakor tudi za priobivanje oglja

prikladen LES.

Ponudbe pod „Bukva 6464“ na upravo.

Gospodično

sprejem na hrano in stanovanje. Naslov v upravi „Slovenca“ pod št. 6461.

Iščemo izkušene**strojevodje**

za OBRAT STROJEV OZKOTIRNE ŽELEZNICE. Samo prvovrstne moči naj pošljejo ponudbe z navedbo pogojev in s prepisi izprijčeval na upravo lista pod šifro: „STALNA SLUŽBA 6454.“

Izurjeno pletiljo

SPREJMEM takoj. Hrana in stanovanje ev. v hiši. Naslov v upravi pod št. 6440.

Vod'o za bager

iščemo. V tej stroki popolnoma izvečbani reflektanti z ločnimi spričevali naj pošljejo ponudbe na upravo lista pod šifro „BAGER 6455.“

STROJNEGA**ključavničarja**

obenem KURJAČA sprejme Kolinska tovarna v Ljubljani. 6471

SOBO s popolno separiran. vhod. dom, meblor. ali prazno, v mestu, ISČE samec za takoj. Ne igra nobene vloge, ako je soba velika ali pa majhna. Plačam vsako ceno. Kdor mi preskrbi adrese takih sob, ki mi ugaajo, mu plačam nagrado do 300 dinarjev. — Ponudbe pod „1000 Din“ na upravo lista.

Enonadstropno hišo

na periferiji mesta Ljubljane, pred 15 leti zgrajeno, z 9 stanovanji, PRODAM. Stanovanje mogoče z zamenjavo. Cirka 800 m² vrta, cena 420.000 K. — Realiteta pisarna: H. PRIVSEK, Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 18, I. nadst. 6350

Nova vila

v Ljubljani z vsem komfortom, takoj vsa prosta, naprodaj. Več se izve vsak delavnik od 1. do 2. pop. na Aškercevi cesti 15, dohod iz podaljšane Bleiweisove ceste. 6462

Pritlično hišo

PRODAM zaradi selitve, na Črnučah, poldrugo uro hoda iz Ljubljane, ležečo ob glavni cesti. Hiša ima 3 sobe in pritlikline poleg precejšnje šupo ter sadni in zelenjadni vrt. Kupcu stanovanje takoj na razpolago. Cena 55.000 dinarjev. — Realiteta pisarna H. PRIVSEK, Ljubljana, Miklošičeva cesta 18, I. nadstropje.

Jugosl. importno in eksportno podjetje Ing. R. Pečlin

Stroji za vsako industr. lesno in kovinsko; poljedelski stroji in orodje; lokomobili in motorji; vseh vrst stiskalnice; veletrgovina železa za stavbene in konstrukcijske svrhe. Tovarna poljedelskih strojev, livarna za železo in kovine F. Pariz izdeluje vse predmete iz litega železa v vsaki množini in velikosti točno po modelih armature iz medi in kovin za vsako potrebo.

Maribor Trubarjeva ulica 4. Telefon Interurban št. 82.

RIZBE

iz katerih se vreže iz 260 m obleka številka 100 iz 2— m površnik št. 100 iz 220 m obleka številka 45—47 natančno po modelih.

Najmodernejše kroje za dame in gospode v serijah ali posamezno izdeluje in razpošilja po povzetju. — Tečaj za krojenje otvori 1. novembra. — Zunanji učencem se preskrbi oškrba in po preizkušnji mesto krojitelja v SHS ali inozemstvu. I. KONCESIJ. IZPRAŠANI UČNI ZAVOD ZA KROJENJE IN RAZPOŠILJANJE KROJEV — Ljubljana — Židovska ulica št. 5.

Bukova drva in tramo

ponudite

DRUŽBI „ILIRIJA“ LJUBLJANA KRALJA PETRA TRG 8.

Iščemo družabnika

s kapitalom od 100 do 200 tisoč dinarjev za vstop v dobičkanosno podjetje. Sodelovanje, če ni mogoče, ni potrebno. Lokna razpolaga v sredini mesta v večjem mestu v Sloveniji. — Ponudbe pod šifro „MANUFATURA 6442“ na upravo lista.

Kupujem

po NAJVIŠJIH cenah

STARE**UMETNE ZOBE.****Karnar**

Hotel TRATNIK, Sv. Petra cesta, soba št. 1.

Suhe gobe in fižol

ponudite SEVER in KOMP., Ljubljana, Wolfova ulica št. 12.

Avtomobilisti in motorciklisti

Z aparatom za vulkaniziranje „REKORD“ more si vsak sam popraviti vsako poškodbo na gumiju na licu mesta, ob vsakem vremenu, brzo, trajno in ceno. — Vprašanja na „BEJA“ — BEER — KARLOVAC.

Več vrat (dvokrilnih)

stanovanjskih in podstrešnih OKEN NAPRODAJ. — Naslov pove upravo „Slovenca“ pod št. 6457.

Naprodaj razna vinska POSODA in pet velikih lramnih SODOV, dokler traja zaloga. — AUGUSTIN, Sp. Šiška, Sv. Jerneja c. 23.

NAPRODAJ JE LEPA**enonadstropna hiša**

na lepem kraju, pripravna za trgovino. Cena nizka, plačilni pogoji ugodni. Vprašanja se pri: HINKO PRIVSEK, realiteta pisarna, Ljubljana, Miklošičeva cesta 18.

Lepo zračno sobo

s posebnim vhom in z električno rasvetljavo ODDAM solidnemu gospodu. Naslov pove uprava pod številko 6466.

Inserirajte v „Slovenca“**OBVESTILO!**

OBVEŠČAM SLAVNO OBČINSTVO, DA

kupujem stare OBLEKE, ČEVLJE in POHIŠTVO.

Grem tudi na dom. — Dramé Martin Ljubljana, Sv. Jakoba nabrežje št. 28.

Naznanjamo tužno vest, da je naša preblaga mamica, oziroma soproga, sestra in teta, gospa

Terezija Rajner roj. Snoj

danš ob 8. uri zjutraj, previdena s svetimi zakramenti za umirajoče, po daljši mučni bolezni, v starosti 50 let, mirno v Gospodu zaspala. Pogreb nepozabne pokojnice se vrši v petek 12. oktobra ob 14. uri iz hiše žalosti, Spodnja Šiška, Kavškova cesta št. 193, na pokopališče pri Sv. Križu.

Spodnja Šiška, dne 10. oktobra 1923.

Josip Rajner, soproga. — Otmar in Minka, otroka. P. Benigen, Anton, Josipina, Marija in Ana, bratje in sestre. Vsi ostali sorodniki.

Zahvala.

Za obile dokaze iskrenega sočutja povodom smrti mojega soproga

Avgusta Zaletel

ter za udeležbo pri sprevedu e prirčno zahvaljujem, posebno še št. Jakobskemu „Orlu“ za udeležbo z zastavo.

Ljubljana, dne 10. okt. 1923.

KATARINA ZALETEL.

Potrži najgloblje žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da se je danes ob pol 3. uri popoldne po dolgi in mučni bolezni v cvetu življenja, v 18 letu starosti, preselila k nebeščanom naša preljubljena hčerka, nečakinja, teta in sestrica

Pavla Škerjanec

Pogreb nepozabne Pavlice bo v petek ob 10. uri popoldne iz hiše žalosti na pokopališče sv. Marjete v Radomljah.

Radomlje, dne 10. oktobra 1923.

Francšek in Franciška, starši. — Franc, Ciril, Metod in Vinko, bratje. — Fani, Jerica, Ljudmila, sestre. — Mici, Slavi in Milica, nečakinje.

Zahvala.

Ob času, ko nam je neizprosna usoda iztrgala s kruto roko iz naše srede nadvse ljubljeno mamico, soprogo, sestro, staro mamo in teto, gospo

Katarino Jakša, vd. Bernatović roj. Oršič

soproga veletrgovca

nam je bilo v uteho, sprejeti toliko izrazov sočuvstvovanja. Istotako se zahvaljujemo vsem, ki so v tako velikem številu spremili nepozabno nam pokojnico na njeni poslednji poti in nam s svojim sočuvstvovanjem težili globoko bol.

Posbej se zahvaljujemo gg. zdravnikom profesorju dr. Slajmerju in dr. Avramoviću, ki sta storila vse, da bi ohranila nam ljubljeno bitje, kakor tudi preč. g. kanoniku Sušniku in ostali preč. gg. duhovnikom za njih iskreno tolažbo.

Srčna hvala še vsem onim, katerih krasni venci so spremljali nepozabno rajnico na njeni zadnji poti.

V Ljubljani, dne 8. oktobra 1923.

Elza vd. Mixich, roj. Bernatović

hčerka

in ostali sorodniki.

Ivan Jakša

soproga